

Försvarsmakten och våra krigsförband
verkar, syns och respekteras
i Sverige och utomlands

FÖRSVARSMAKTEN

ÅRSREDOVISNING

2010

UNDERBILAGA 3.1 – INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET

FÖRSVARSMAKTENS ÅRSREDOVISNING 2010

UNDERBILAGA 3.1

INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET

2011-02-18

23 386:52687

|

Omslagsfoto: FBB (bildmontage)

Grafisk produktion: Försvarsmakten, FMLOG, APSA, Grafisk produktion – Stockholm februari 2011

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING AV GENOMFÖRD INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET (RB P.22)	3
ALLMÄNT	3
RESULTAT OCH ERFARENHETER AVSEENDE INTERNATIONELLA ÖVNINGAR.....	4
GENERELLA SLUTSATSER AVSEENDE FÖRSVARSMAKTENS INTERNATIONELLA ÖVNINGSVERKSAMHET	4
ALLMÄNT	4
INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET UNDER 2010.....	5
GENOMFÖRDA INTERNATIONELLA ÖVNINGAR MED TILLHÖRANDE MÅLUPPFYLLNAD.....	5
INTE GENOMFÖRD INTERNATIONELL ÖVNINGSVERKSAMHET.....	17

2011-02-18

Underbilaga 3.1 till
23 386:52687
Sida 2 (18)

Sammanfattning av genomförd internationell övningsverksamhet (RB p.22)

Allmänt

Försvarsmaktens övningsplan för 2010 fastställdes i december 2009 i verksamhetsuppdragen för 2010. Försvarsmaktens övningsplan omfattar större, för Försvarsmakten gemensamma, övningar och verksamheter som kräver samordning mellan förband, skolor och centra samt de övningar som antingen genomförs tillsammans med andra nationer eller som helt eller delvis utspelar sig på utländskt territorium. Övningar vars genomförande omfattas av särskild sekretess redovisas inte. Övningsplanen syftar till att utgöra underlag till myndighetsintern samordning av övningsverksamheten samt för att underlätta övningsplaneringen med annan nation eller samarbetsorganisation.

2008 var Försvarsmaktens övningsverksamhet lågintensiv och behovet av att öka omfattningen och nivån på övningarna har varit viktig för att vidmakthålla och utveckla Försvarsmaktens operativa förmågor. Planeringen för den internationella övningsverksamheten 2009 utgick från större övningar som planerades och genomfördes i Sverige, tex. LOYAL ARROW. 2010 års genomförda övningsverksamhet skall ses som ett högintensivt övningsår där förberedelserna och uppbyggnaden av Nordic Battle Group har legat som grund för denna ökade övningsverksamhet. Övningarna ILLUMINATED SUMMER 10, NBG INITIAL EFFORT 10, NBG JOINT ACTION 10 är exempel på större internationell övningsverksamhet som planerats och genomförts utöver ett normalt övningsår.

Det ökade nordiska samarbetet inom ramen för NORDEFCO¹, har inneburit att viss övningsverksamhet har fått ett ökat fokus och en ökad ambition i förhållande till tidigare genomföranden av samma övning, COLD RESPONSE 10 är ett exempel på sådan övningsverksamhet. Den största skillnaden 2010 i förhållande till tidigare COLD RESPONSE-övningar var att övningen bedrevs både på norskt och på svenskt territorium. 2010 års genomförande av COLD RESPONSE 10 har bidragit till att stärka samarbetet med Norge inom många områden och det har ökat förmågan att verka tillsammans. Sammantaget överensstämmer ovan beskrivna positiva effekter med de målsättningar som uttrycks inom ramen för NORDEFCO.

Försvarsmakten har under 2010 deltagit i ett antal politiska och militärstrategiska övningar som planerats och letts genom EU och NATO försorg, däribland CMX och MILEX. I CMX 09² innebar Försvarsmaktens deltagande stöd till regeringskansliet, som varit nationell primär övningsmålgrupp. MILEX 10 har medgivit utveckling av officerare att tjänstgöra i EU-stab.

STEADFAST JUNO 10 och STEADFAST JUNCTURE 10 har bidragit till att utveckla officerare att tjänstgöra i högre internationell stab. 2010 erhöll Sverige bl.a ett antal kvalificerade befattningar som Legal Advisors and Political Advisors i övningen STEADFAST JUNO 10. Deltagande med dessa individer har i hög grad utvecklat deltagarna samt särskilt viktiga kompetenser i Försvarsmakten. STEADFAST-övningarna är viktiga för att kunna utveckla och tillämpa internationella stabsmetoder och öka interoperabiliteten för svenska stabsofficerare att tjänstgöra i internationella staber men även för att utveckla den svenska tillämpningen av dessa.

Den årligen återkommande ledningsträningsovningen COMBINED JOINT STAFF EXERCISE 10 (CJSE 10) genomfördes med syfte att utveckla och vidmakthålla operativ och taktisk insatsledningsförmåga. Det främsta fokuset under övningen har varit att utveckla stabsmedlemmar att tjänstgöra som stabschef, avdelningschef, stf avdelningschef eller som stabsmed-

---

¹ Nordic Defence Cooperation

² CMX 09 skulle initialt ha genomförts under hösten 09 men genomfördes i mars 2010.

lem. En utveckling relativt tidigare CJSE-övningar var NBG (F)HQ stabsmedlemmars deltagande som en del i uppbyggnaden av NBG11.

Rapporter från övningsverksamheten 2010 redovisas nedan.

Resultat och erfarenheter avseende internationella övningar

Internationella övningar är idag en naturlig del av den normala förbandsverksamheten. Deltagande i internationella övningar är en av flera förutsättningar för att fortsatt utveckla förmågan till interoperabilitet med annan försvarsmakt eller organisation. Att delta i internationell övningsverksamhet är även en viktig del i att öka den nationella förmågan.

Generella slutsatser avseende Försvarsmaktens internationella övningsverksamhet

Allmänt

2010 var ett högintensivt övningsår, såväl för den nationella övningsverksamheten som den internationella övningsverksamheten. Det största motivet till denna ökning har varit uppbyggnaden av NBG. Dessa övningar har varit en viktig förutsättning för att kunna utbilda, träna samt öva personal och förband ingående i NBG 11 inför intagande av beredskap 2011-01-01. Deltagande i de internationella övningarna har i många fall även inneburit möjligheter att öva i större förband.

Genomförande av taktiska internationella övningar har genomförts med syfte att vidmakthålla eller utveckla kravställda förmågor men övningarna har även nyttjats som ett led i förbandens evaluering och certifiering. Många av övningarna har även varit en del i att vidmakthålla och utveckla samarbetet med de nordiska länderna.

Markstridskrafterna övningsverksamhet har haft sin tyngdpunkt i deltagande i övningsverksamhet kopplat till uppbyggnad av NBG 11. 2010 har för markstridskrafterna varit ett mycket högintensivt övningsår relativt föregående år. Huvuddelen av förbanden har deltagit i markstridskrafternas övningsserie 2010.

Omfattningen och komplexiteten av sjöstridskrafternas övningar under 2010 har varit bra och övningarna har genomförts med gott resultat. De övningar som sjöstridskrafterna deltog i 2010 bedöms under de kommande åren vara lämpliga för att utveckla och vidmakthålla sjöstridskrafternas förmågor.

Omfattningen och komplexiteten av flygtaktiska övningar under 2010 har varit stor med anledning av bl.a uppbyggnad av NBG 11. Flygtaktiska övningar har i huvudsak kunnat genomföras enligt plan med något enstaka undantag. Ett av undantagen har varit problematiken med askmoln i samband med vulkanutbrottet på Island. Övningen FRISIAN FLAG 10 fick därför genomföras i begränsad omfattning.

En viktig erfarenhet som bör beaktas efter ett högintensivt övningsår som 2010, där Försvarsmakten genomfört planering och genomförande av större internationell övningsverksamhet, är betydelsen av förmågan och kompetensen att planera och genomföra denna typ av övningar. Det är viktigt för Försvarsmakten att årligen/vartannat år planera och genomföra större övningar med högre komplexitet och större volymer för att kunna skapa gynnsamma förutsättningar för förband att vidmakthålla och utveckla sin förmåga.

Internationell övningsverksamhet under 2010

Genomförda internationella övningar med tillhörande måluppfyllnad³

- **AMPHEX 10**

- Bilateral LIVEX mellan Sverige och Finland.
  - Övningens mål: "Öva amfibisk strid i ett internationellt scenario med hög konfliktnivå. Vidmakthålla svensk/finskt samarbete enligt plan."
  - Sammanfattat resultat: "Övningen har visat att 2. Amfbat väl klarar amfibisk strid. Förmågan att verka med andra försvarsgrenar är mkt goda. Flertalet OMF har gett fortsatta underlag bearbeta och kommer att påverka förbandsutvecklingen. Enheterna i bataljonen visar en klar standardhöjning jämfört med föregående utbildningsomgång (uttryckning 08) detta beror bl.a. på utökade resurstilldelningar och bättre personalläge. Under v 023 genomfördes FUSA i kompaniram. Dessa moment omfattade främst kompanianfall med understöd av indirekt eld samt skjutningar med tunga vapen. Resultatet är gott. Bristerna i bataljonen ligger främst i mörkerstridsförmåga och bredd i nyttjandet av tunga vapen. Detta beror på gällande materieltilldelning. Det finns mycket få interoperabilitetsproblem mellan Sverige och Finland på den amfibiska arenan, detta beror främst på att samarbetet pågått sedan 2001.
17. Amfbevbkomp har genomfört övningsmoment som varit anpassade till att förbandet avslutade sitt T1. Resultatet visar att man kan omgruppera från Västkusten i kompani och utföra havsövervakning. Kompaniet klarar sjöräddningsuppdrag och kan under formella former skydda led och basområde. Skarpskjutningar genomfördes med sjb 33.⁴"

- **AZOR 10**

- Spansk övning med HKP 10 i hög terräng och varma förhållanden.
  - Helikopterflottiljen ska under övning AZOR 10:
    - Genomföra förmågeutveckling mot givna målsättningar för SAE ISAF MEDEVAC och EAW HU inom
      - flygträning på medelhög och hög flyghöjd under varma förhållanden,
      - flygning i stoftrik miljö (EAW),
    - Genomföra ledning och flygunderhållstjänst kopplat till flygverksamheten under insatslika förhållanden.
    - Inhämta andras erfarenheter.
    - Efter hand delge egna erfarenheter inhämtade före och under övningen.
    - Stödja LSS genomförande av OPEVAL flygning i stoftrik miljö (sk Brown Out) med HKP15.

³ Utvecklad beskrivning av övningar återfinns i HKV 2009-12-09, 23 250:67331, Verksamhetsuppdrag 2010, uppslag 4.1 pos 2.

⁴ Amf 1. Övnapp AMPHEX10. Ref: öv M Lindberg

- Sammanfattande resultat: *”Huvudmålsättning enligt första punkten ovan är inte uppfylld maa att väderförhållanden inte medgav vare sig varmt eller torr miljö. Utbytet med andra nationer blev också mycket marginellt då detta moment inte inarbetats i övningen i erforderlig grad. Övriga mål uppfylldes. Till detta ska läggas bonuseffekter som ex flygning i internationell miljö, planering och genomförande av internationell verksamhet i allmänhet, övning i flottiljram, gemensam verksamhet inom resp. krigsförband, m.m. LSS kunde genomföra huvuddel av OPEVAL⁵.”*

- **BALTOPS 10**

- USA ledd Joint övning (gemensam) öppen för partnerländer med svenskt marint deltagande inom ramen för Peace Support Operations.
  - Övningsmålen var: *”Öka den svenska marina förmågan att uppträda inom en större MTG⁶ för att lösa PSO⁷ t.ex. under FN-mandat”*
  - *”Huvudmålsättning uppnådd. Öva internationellt sammansatta förband i ett PSO scenario. Målsättningen med minröjnings- och logistikmomenten är uppnådda. Målsättningen att uppträda i en hög asymmetrisk hotbild och under ett ökat flyghot är inte uppfylld, på grund av dåligt väder.⁸”*

- **BRILLIANT MARINER 10**

- Marin LIVEX övning. Träna förband med internationell beredskap.
  - Målet med övningen var att *” Utöka vår förmåga inom samtliga funktioner på främst stridsteknisk nivå (plattformsfokus). Vidareutveckla vår förmåga i lösandet av typiska uppgifter inom ramen för ”Peace Support Operations”. Vidareutveckla personell och materiell interoperabilitet i multinationell styrka. Validering av Visbysystemet enligt OCC E&F.*
  - *Den övergripande målsättningen kan i huvudsak anses vara uppnådd. Erfarenheterna ligger till grund för vidareutveckling av funktionsvisa förmågor inom respektive huvud- och stödfunktioner för såväl övning som för insatser. Genomförd OCC E&F SEL för kv typ Visby skall följas upp med OCC E&F NEL2 under DANEX⁹”*

- **CMX 09**

- Nato Militär strategisk övning (Försvarsmaktens deltagande stöd till regeringskansliet).
  - *”Huvudmålet att stödja Försvarsdepartementet i planering och genomförandet av övningen har uppfyllts¹⁰”*

---

⁵ Hkpflj Rapport Övning AZOR 101004 BOF. Ref: övlt U Bohman

⁶ Marine Task Group

⁷ Peace Support Operations

⁸ SSS ”DÅR2010” 2010-08-02, 23 386:7523

⁹ 3. Sjöstridsflj ÅR bil 5.5 pos 5 övningar 2010.

¹⁰ HKV 5_05_pos_05_CMx09. Ref: övlt A Wedin

- **COLD RESPONSE 10**

- Norska arméns slutövning i vintermiljö. Deltagande länder utöver Norge och Sverige var Belgien, Danmark, Finland, Frankrike, Nederländerna, Italien, Polen, Storbritannien, Spanien, Tyskland, USA och Österrike.

- *”Övningen skall utveckla Försvarets internationella förmåga. Det svenska deltagande skall medge goda möjligheter att träna vår internationella förmåga i ett MNTF¹¹-koncept under samverkan med såväl luft-, sjö- som markstridskrafter inkluderande specialförband.*

Övningen skall vidare ge insikt i NATO:s koncept med NRF¹² (metodik och ledningsprinciper).

Därutöver skall övning i och utveckling av nationell strategisk logistik genomföras. Förmågan att verka med förband i subarktisk miljö ska vidmakthållas.

- *Förbanden har uppnått de målsättningar som var ställda inför CR 10 och har fått ovärderliga kunskaper och erfarenheter inom ramen för en internationell förmåga. Dessa nyvunna kunskaper kommer att kunna användas inom i utvecklingen av våra nationella förband. Ledning och samträning i internationell miljö är drivkraft för utvecklingen av förbandens förmågor och kapaciteter.*

Soldater och befäl har fått en positiv attityd till internationell övning och i sin förlängning även skarp insats. Kontakter med andra nationers officerare och soldater upplevs som berikande och utvecklande.

Övningar av CR 10 karaktär kan liknas vid forna svenska KFÖ:er. Under en KFÖ innebar detta att fattade beslut inom ramen för en uppgift fick verka ut och att stridens konsekvenser gav övning inte bara för soldater utan även för officerare i stab och som chefer. Slutsatsen efter CR 10 bör vara att längre övningar med en mer komplex motståndare ger större intellektuell utmaning och stimulans.¹³”

- **CJSE 10**

- Svensk ledningsträningsoövning med inbjudna internationella deltagare, elever och lärare från bl.a Norge, Finland och Baltic Defence College.

- *Målet med övningen är att förbereda deltagarna för arbete i en internationell stab i en multinationell/multifunktionell styrka. Fokuset för övningen är att öva stabsmetodik och procedurer.*

Den enskilde deltagaren ska därmed öka sin förmåga att kunna arbeta i en internationell stab under en ”combined and joint operation”. Detta inkluderar även en ökad förståelse för planläggning och genomförande av dito operationer.

- *Sammanfattat resultat: Målen har nåtts för ovanstående punkter.¹⁴”*

---

¹¹ Multi National Task Force

¹² NATO Response Force

¹³ I 19 2011-01-21, 23 386:10021 Bil 7 5_05_pos_05_Övningar 2010.

¹⁴ LedR Redovisning CJSE 10 5_05_pos_05_Övningar. Ref: övlt R Lövstrand.

2011-02-18

- **CROWN EAGLE 10**

- Övning enligt ubåtsräddningsavtalet. Sverige-Polen.
  - Övningsmål var: *”Primärt öva ubåtsräddning under realistiska förhållanden samt utveckla förmågan att hantera URF från externa räddningsfartyg i syfte att öka vår interoperabilitet.”*
  - Det sammanfattande resultatet: *”Bra övning för alla deltagare framför allt bogsermomentet. Övningen är förtroendeskapande för samtliga inblandade. Ökat övningsutbyte inom humandyk klocka bör ske för att få ut en bättre effekt ur ubåtsräddningssystemet¹⁵”*

- **DANEX 10**

- Dansk nationell marin övning öppen för inbjudna nationer. Öva multinationellt sammansatt sjöstyrka.
  - Övningsmålsättningen var:
    1. *”Förmåga att, som del i en multinationell marinstyrka lösa förekommande uppgifter inom MSO, NA5CRO, samt egenskydd mot såväl konventionella som okonventionella hot.*
    2. *Förmåga att leda multinationellt sammansatta stridsgrupper på CTG /CTU-nivå.*
    3. *Att öva konventionellt hot simultant i tre dimensioner (luft/yta/undervatten).*
  - *Samtliga delövningsmål som nämnts ovan har uppfyllts, dock kan man konstatera att vissa delmål har uppnåtts i högre grad vid vissa förband och i lägre grad vid andra förband. Under större marina övningar i multinationell miljö är detta tyvärr ett faktum, man kan inte och kommer aldrig att till 100 procent kunna tillgodose samtliga enskilda enheters fullständiga övningsbehov.*

Detta faktum kan dock nedtonas då den övergripande utbildningseffekten att få möjlighet att öva i en internationellt sammansatt marinstyrka är så mycket större. Samtliga enheter har getts goda möjligheter till övning i och förståelse för komplexiteten inom ramen för en multinationellt sammansatt styrka.

Svensk personal och svenska enheter har getts möjlighet att leda multinationellt sammansatta styrkegrupper. Mer detaljerad redovisning av måluppfyllnad återfinns i FER.

Tyvärr fick delar av övningarna under vecka två i övningen lida av starka vindar och kraftig nederbörd med dålig sikt vilket framför allt begränsade deltagandet av flygstridskrafter.¹⁶”

---

¹⁵ 1. Ubflj, ”Rapportering till HKV efter CE 2010”. 2011-02-03. Ref: örlnk S. Östrand

¹⁶ SSS ”DANEX 10”, Ref: Kk O Stark

2011-02-18

- **ELITE 10**

- Tysk LIVEX. Öva telekrigföring mellan flyg och luftvärn.
  - ”Övning *ELITE* ger Luftvärnet en möjlighet att kompetensutveckla personalen mot en avancerad motståndare med hög teknologisk förmåga främst inom telekrig. Övningen ger stora möjligheter att träna skyttar och operatör på systemen. Övningen ger möjligheter att pröva och utveckla radartaktiken inom Luftvärnet.
  - Övning *ELITE* erbjuder både avancerat flyg och avancerade telekrigsförmågor i en internationell miljö som inte går att öva nationellt. Under övningen kan vår stridsteknik och då främst radartaktiken övas. Under årets övning prövades flera olika taktiska inställningar och sändningsmönster mot motståndarens störningar, samt mot SSRB med positivt utfall.¹⁷”

- **FOST 10**

- Utveckla och öka marina fartygsbesättningsars taktisk förmåga.
  - ”Målsättningen för *SWOST* har uppnåtts. Besättningarna har höjt sin kompetens och förståelse för nyttjande av befintlig materiel och sensorer ombord, samt haft möjlighet att pröva och vidareutveckla utarbetade procedurer och rutiner. Det finns behov av att öka kompetensbredden på, de trots allt, högteknologiska systemen som finns ombord. Inför kommande *SWOST* bör mer detaljerade övningsmålsättningar utarbetas för funktionsvisa delmålsättningar.¹⁸”

- **FRISIAN FLAG 10**

- Flygövning i Nederländerna. Öka förmåga till insatser inom ramen för multinationell insats.
  - ”Huvudmålsättningen för *FF 10* var att bibehålla och i möjligaste mån öka 212. div förmåga att delta i internationella insatser med en komplex hotmiljö avseende såväl luft- som markhot.
  - *Frisian Flag* var en enormt bra och av övningsledningen väl genomförd övning. Många piloter på 212. div ansåg den väl i klass med *Red Flag* när det gällde övningsupplägg, omfattning och hotsystem.
Övningen hade varit ypperlig för att öva uppträdande med Länk 16. Värddationen hade förberett Pfp-krypton för såväl L16, IFF M4 och *Have Quick*, men vi kunde tyvärr inte nyttja dem då vi flög E18:9.
Övningen bjöd på en komplex hotmiljö där luftvärn utgjordes av riktiga *NA-SAMS*, *Patriot*, *SA-6* och *SA-8*. Det nyttjades även flygburen radiostörning.
Tyvärr blev inte övningsutbytet fullgott p g a vulkanaskan, men de företag som genomfördes gav intrycket av en förstklassig övning, såväl avseende flygning, som planering.¹⁹”

---

¹⁷ Lv 6 5_05_pos_05_Övningar_ELITE 2010.

¹⁸ 3. Sjöstridsflj ÅR bil 5.5 pos 5 övningar 2010.

¹⁹ F 21 Rapport efter FF10 DÅR. Ref: Kn M Larsson

2011-02-18

- **ILLUMINATED SUMMER 10**

- Stabsövning för Nordic Battle Group (F)HQ inför beredskapssättning av NBG11.
  - Övningens mål var att: *Öva NBG (F)HQ chefer och stabsmedlemmar för att kunna planera och genomföra deployering samtidigt som planering för given operativ uppgift genomförs..*
  - *Målsättningen med NBG övning ILLUMINATED SUMMER är tillfullo uppnådd. Övningen hängde även ihop med NBG LIVEX JOINT ACTION som genomfördes någon månad efter ILLUMINATED SUMMER. Övningarna hade samma scenario och de stridsuppgifter som planerades under ILLUMINATED SUMMER genomfördes sedan under JOINT ACTION- Del av ILLUMINATED SUMMER övningsledning följde med över till JOINT ACTION för fortsatt träning av (F)HQ.²⁰*

- **MILEX 10**

- EU Command Post Exercise. Öva interaktionen mellan ett tyskt EU OHQ och ett franskt EU FHQ i ett EU lett krishanteringsscenario.
  - Målet med övningen var att: *”Träna personal ingående i EU databas för Primary Augmentee samt personal ingående i NBG 11 FHQ och OHQ i militärstrategisk och operativ planering inom ramen för EU krishanteringsförmåga.*
  - *Huvudmålet att öva deltagare i EU Primary augmentedatabas har uppnått målet för 5 av deltagarna. Befattningen C J1 i FHQ övades inte.*
Målsättning för deltagande med personal ur NBG 11, att träna militärstrategisk och operativ planering inom ramen för EU krishanteringsförmåga uppfylldes och deltagandet gav perspektiv till NBG 11 val av rutiner och processer.²¹”

- **MOST 10**

- Nato övning syftandes till att evaluera minröjningsfartyg.
  - *”Nato test i två större block. 1: momentvisa övningar med kontinuerlig återkoppling från instruktörer (Seariders) från MOST. 2: Sammanhängande moment med minbedömning och minröjning under påverkan från yttre hot och materiella begränsningar vid uppgiftens lösande. Skriftlig återkoppling från MOST. Prova annan testanläggning än UK FOST.*
  - *Den övergripande målsättningen kan i huvudsak anses vara uppnådd. MOST kan vara ett komplement eller ett alternativ till UK FOST.*
Den övergripande målsättningen kan i huvudsak anses vara uppnådd. MOST kan vara ett komplement eller ett alternativ till UK FOST.²²”

---

²⁰ HKV, ÅR2010 Ref: övlt S. Palmkvist

²¹ HKV 5_05_pos_05_MILEX 10. Ref: övlt A Wedin

²² 3. Sjöstridsflj ÅR bil 5.5 pos 5 övningar 2010.

- **NATO CWIX 10**

- Utveckling av interoperabilitet för C4ISR²³ system.
  - *”Målet med det svenska deltagandet i CWIX 2010 är att utveckla Försvarmaktens förmåga att verka i multinationella operationer genom att:*
    - *Möjliggöra snabbare insatstider med högre precision vid internationella insatser. Detta uppnås genom att planera och genomföra tester avseende teknisk interoperabilitet, vilket resulterar i teknisk dokumentation samt kunskapsuppbyggnad kring andra nationers/organisationers informationssystem.*
    - *Utveckla förmågan att förebygga och lösa problem inom informationssystemområdet i en multinationell miljö. Detta uppnås genom att svensk personal ges möjlighet att samarbeta med kollegor från andra nationer/organisationer och därigenom erhålla förståelse för andras möjligheter och begränsningar.*
    - *Validera utvecklade informationssystem och applikationer avseende funktionalitet och interoperabilitet utifrån PARP- och PjP mål.*
    - *Följa med i NATO:s och koalitionspartners utveckling av informationssystem i syfte att kunna vidareförmedla erhållen kunskap till Försvarmakten och FMV.*
    - *Utvärdera testresultat samt lämna dessa till aktuella projekt för implementering i pågående materielutveckling.*
  - *Totalt för alla svenska system under CWIX 2010 planerades 688 testfall. Det som senare testades var 574 testfall. 71 procent av dessa blev ”Success”, 18 procent ”Limited success och 11 procent av testfallen tillskrevs ”Interoperability issue”. Djupare förklaringar till dessa hänvisas till rapporten LedR 2010-10-20 01840:41596”²⁴*

- **NAX 10**

- Nordisk artilleriövning. Öva metoder.
  - *Målet bedömts ha uppnåtts då deltagande svenska förband ökade sin ”Förmåga att, som del i multinationellt förband lösa Indirekt bekämpningsuppgift på Brigad, Bataljon och kompaninivå”²⁵*

---

²³ Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance and Reconnaissance

²⁴ LedR ÅR 2011-01-21, 23 386:50089. Ref: övlt R Nordfjäll.

²⁵ A 9 “5_05_pos_05_Övningar NAX.”

- **NBG INITIAL EFFORT 10**

- LIVEX för Core Batallion ingående i Nordic Battle Group.

- *“Samträning av 192. Core battalion:*

1. *Stridsträning på kompaninivå,*
2. *Anfallsstrid och CMO²⁶*
3. *Stridsskjutning,*
4. *Planeringsmetod för bataljonsstaben,*
5. *Tilltransport*
6. *Öva funktionskedjor för CS²⁷ och CSS²⁸.*
7. *MOUT²⁹*

- *Förbanden har uppnått uppsatta mål enligt ovan.*

Dessutom har övningen möjliggjort att öva och värdera förbanden inom ramen för en operation med NBG11 i en EU ledd Crisis Management operation (CMO).

Förbanden värderades enligt OCC-metoden NEL1 (NATO Evaluation Level 1) under övningen med mycket gott resultat.³⁰”

- **NBG JOINT ACTION 10**

- Slutövning och LIVEX för Nordic Battle Group.

- *Övningens mål: ”Samträna NBG 11:*

1. *Samöva ledning (teknik och metod)*
2. *CMO*
3. *Öva funktionskedjorna inom ramen för CS med fokus på underrättelse, logistic, sjvtjänst och flygunderstöd.*
4. *Öva NBG Base Concept och NBG C2 Concept rnl NBG Requirement Specification.”*

- *Sammanfattande resultat: ”Den övergripande målsättningen syftar till att klarlägga om NBG 11 är insatsberedda. Förbanden har övats och värderats mot målsättningar kopplade till förmåga (capability).*

Förbanden har uppnått uppsatta mål enligt ovan.³¹”

---

²⁶ Crisis Management Operations

²⁷ Combat Support

²⁸ Combat Service Support

²⁹ Military Operations in Urban Terrain

³⁰ MSS ”JN Rapport IE10”, Ref: övlt J Nilsson

³¹ MSS ”JN Rapport JA10”, Ref: övlt J Nilsson

2011-02-18

- **NORTHERN COAST 10**

- Utveckla och öka marina stridskrafter i taktisk förmåga.

- *Övningens övergripande mål var att öva NATO- och EU-nationers marina förmågor inom sjö, luft och specialoperationer liksom flygstridskrafter i gemensam operation i ett kustnära område. För detta utnyttjade ett fiktivt scenario, där en multinationell marinstyrka skulle lösa en krishanteringsuppdrag ställd av FN, under en FN-resolution. Uppgifterna som skulle lösas är huvudsakligen av karaktären övervakning, vapenembargo och säkrande av fri sjöfart.*
- *Målen har väl uppfyllts att kunna planera och genomföra övningar med och mot allehanda internationella enheter i olika formationer i en CRO-operations CET-/FIT-fas samt OPS-fas.*

Inom området ASW³² nåddes en god måluppfyllelse, dock inte lika hög som planerat.³³

- **NORTHERN SUN 10**

- Övning enligt ubåtsräddningsavtalet. Övning med Sverige, Norge och Storbritannien.

- *Övningens mål: ”Primärt öva ubåtsräddning under realistiska förhållanden samt för FMV att ta leverans av anpassningsåtgärder på Belos; A-ram (lifting point), Trolley (ställning för räddningsfarkosten) samt tryckfast anslutning till Belos kammarsystem. Ansluta ubåt typ Gotland med NSRS³⁴.”*
- *Sammanfattat resultat: ”Bra övning för alla deltagare. Övningen är förtroendeskapande för samtliga inblandade. FMV HAT/SAT³⁵ påvisade behov av korrigerande åtgärder innan leverans kan tas av beställd utrustning. Ändå måste övningen och verksamheten innan övningen bedömas som bra. A-ramens lyftanordning är klassad och certifierad av Lloyds och DNV³⁶, trolleyen med ny vagg är även den certifierad av samma klassningssällskap. Återstår att få den tryckfasta anslutningen provtryckt, certifierad och hela systemet övat med innan man kan bedöma HMS BELOS med NSRS SRV³⁷ är operativt.*

Vad avser command and Control så har övningen visat att redan nu är mycket av procedurer på brygga och däck lika mellan de olika räddningssystemen och Belos tracking och kommunikationsutrustning fungerar utan anmärkning mot den nya SRV.

De första stora stegen att göra NSRS SRV operativ som redundant system för URF³⁸ ombord Belos är tagna.³⁹

---

³² Anti Submarine Warfare

³³ SSS ”Slutredovisning NOCO 2010”. Ref: Kk A Kihlberg

³⁴ Nato Submarine Rescue System

³⁵ Harbour Acceptance Test/Sea Acceptance Test

³⁶ Det Norske Veritas

³⁷ Sea Rescue Vehicle

³⁸ UbåtsRäddningsFarkost

³⁹ 1. Ubfj, 2011-01-21, 23 386:4016 Bilaga 5 Övningar. Ref: Kk M Hahne

- **PALNATOKE 09**

- Dansk jägarövning med svenska flygbasjägare som deltagare.
  - Ställda och uppfyllda mål var ”att utveckla flygbasjägarplutonens förmåga att inhämta information om en motståndare av specialförbandstyp samt hindra denna att genomföra säkerhetshotande verksamhet.”
  - Detta innebär att förbandet ”ökat sin förmåga avseende truppföring på plutons- och patrullnivå. Tillägnat sig erfarenheter som utvecklar stridstekniken. Ha tagit lärdom av Jaegerkorpsets erfarenheter från genomförda insatser. Ökat förmågan att samarbeta med förband från annat nordiskt land.”⁴⁰

- **RAPID TRIDENT 10**

- Multinationell övning i Ukraina. Sverige stöder planeringen enligt arrangemangsplan med Ukraina.
  - Övningens mål: ”Att utveckla militära relationer och interoperabilitet på taktisk nivå mellan Ukraina och USA samt att förstärka förståelse och förutsättningar för samarbete mellan USAEUR, Ukrainas landstyrkor och andra NATO- och PfP länder.”
  - Det sammanfattande resultatet: ”Svenska vinster med deltagande bedöms i första hand vara av ”Goodwill”-karaktär, framför allt gentemot Ukraina. Sverige har deltagit, visat intresse och vilja gentemot Ukraina att fortsätta och vidareutveckla samarbetet samt knutit personliga kontakter med officerare i befattningar knutna till spelutveckling, inklusive tekniska stödsystem, spelplanering samt spelgenomförande. De rent militära vinsterna avseende erfarenhets-/informationsinhämtning och kompetensutveckling för de svenska deltagarna har varit begränsade”⁴¹

- **RIKSTEMVÄRNSCHEFENS INSATSÖVNING**

- Insatsövning, samordning av Hvinsatsförband på nationell nivå och med nordiskt deltagande
  - Övningens mål: ”Samlad insats i bataljons ram med tilltransporterade komp/plutoner”.
  - Sammanfattat resultat: ”Uppövad förmåga att motta hemvärnsförband från olika delar av landet samt efter samövning stridsutb med skarp ammunition genomföra insatser i Stockholmsområdet/ skyddsobjekt i bataljons ram.”⁴²

---

⁴⁰ F 17 2010-08-19, 19 600:50815

⁴¹ LedR ÅR, 2011-01-21, 23 386:50089. Ref: Mj A Linné

⁴² HKV RiksHv

- **SEESIM 10**

- Simuleringsövning. Utveckla samarbete och interoperabilitet inom lednings-
träningsområdet med europeiska nationer.

- Övningens mål: *”Civil-militär samverkan vid stöd till samhället under svåra påfrestningar. Både nationella och internationella målsättningar.”*
- Sammanfattande resultat: *”Målet, att stödja övningsledningen med metodstöd bl.a i form av EXONAUT och målet att stödja utvalda länder med katastrofexperter ur Folke Bernadotte-akademin, nåddes med ett mycket gott resultat.*

Svenska deltagare fick ett nytt exempel på ”hur leda en distribuerad övning med simulering till många siter” samt också ett utvidgat ”nätverk” inom ramen för P2SN. De politiska signaler som Sveriges deltagande ger får kanske ändå ses som den viktigaste anledningen till vår medverkan.⁴³”

- **SAMÖVNING MED HNMLS ROTTERDAM**

- *”Övningarna som genomförts spänner från stabsarbeten på nivån Task Group (TG), taktisk och operativ ledning till stridsövningar på kompani och plutonsnivå. Huvuddelen av stridsövningarna som genomförts har varit dubbelsidiga övningar där lös ammunition nyttjats men även skarpskjutning med på stridsbåt fast monterade tunga kulprutor har stått på programmet. Av särskild betydelse för förbandets utveckling har genomförda helikopteroperationer varit där transporthelikoptrar av typ COUGAR nyttjats.*
- *Övningen är genomförd med gott resultat varvid såväl fartyget som CLF uppnått ställda målsättningar⁴⁴ och i och med att fartyget validerats vid FOST har det svenska styrkebidraget löst ställd uppgift. Undertecknad bedömer att deltagandet i övningen starkt bidragit till förändringen av 2. Amfibiebataljonen mot att bli ett stående insatsberett förband. En god bild av amfibiesoldatens och den marina stabsofficerens vardag ombord har speglats och erfarenheter på nivå från soldat till Commander Task Unit (CTU) har erhållits.⁴⁵”*

- **STEADFAST JUNCTURE 10**

- Nato CPX. Utveckla förmåga till att ingå i samt planera och genomföra internationella operationer.
- *”Träna, integrera, och validera NATO Responce Force 15 (NRF 15). För svensk personal. Öka den enskilde officerens duglighet att tjänstgöra i befattning i en NATO DJSE/NRF-stab.*
- *Målen har i stort uppnåtts⁴⁶. ”*

---

⁴³ LedR ÅR, 2011-01-21, 23 386:50089. Ref: Mj A Öberg

⁴⁴ För såväl SARC4 som ANOST beskrivs övningsmålen i ”Training objectives HNLMS Rotterdam and Embarked Forces during SARC4” (handlingen saknar datum och ärendebeteckning, arkiverats vid 2. Amfibiebataljonen övlt P Gardesten).

⁴⁵ Amf 1, ”Missiv Rapport efter samövn HNLMS RDM”, 2010-12-01, 19 600:112 57

⁴⁶ HKV Återredovisning övning Steadfast Juncture 2010. Ref: övlt S Palmkvist

- **STEADFAST JUNO 10 (ersätter STEADFAST JOIST 10)**

- Nato/PfP övning. Utveckla förmåga till att ingå i samt planera och genomföra internationella operationer.
  - *”Målsättningen var att träna, integrera och validera NRF 16 ledningsstruktur inom NATO syftande till att träna och evaluera dess operativa förmåga för NRF 16. Övningen genomförs som en CPX⁴⁷ på flera platser i Europa med huvuddel i Neapel och leds av JWC⁴⁸ från Stavanger/Ulsnes.*
  - *Målsättningen med Försvarens deltagande är uppnådd⁴⁹:*
    - *Att öka den enskilde officerens duglighet att beträda befattningar i en NATO stab.*
    - *Att öka kunskapen och förståelsen om NRF ledning på operativ nivå.⁵⁰”*

- **TTP 2010**

- Gemensam flygövning med Norge.
  - *Övergripande mål: ”Förmåga att, som del i multinationellt förband lösa uppgift air-to-air och air-interdiction i stora sammansatta förband (COMAO) men även understödja markförband i CAS-rollen.*
Ett genomgående syfte med övningen var att driva taktik- och systemutveckling framåt för att skapa underlag för vidare utveckling av publikationen GRIPEN TTP.”
  - *Sammanfattande resultat: ”Huvuddelen av målen har uppnåtts.⁵¹”*

- **VOLCANEX 10**

- LIVEX med inriktning mot Force Protection. Utveckla svensk förmåga inom Force Protection.
  - *Det övergripande målet med övningen var ”Att med en multinationell styrka bygga upp och operera från en Deployed Operating Base (DOB). Med en multinationell Force Protection kontingent och med gemensam C2 struktur tränas för att skydda en DOB i fientlig miljö med syftet att möjliggöra flygoperationer från basen.*
  - *Det svenska förbandsdeltagandet har i huvudsak uppfyllt ställda mål enligt ovan. Förbandet har givits förmåga att lösa uppgifter inom respektive verksamhetsområde och tränats i en multinationell miljö. Övningen har tillfört förbandet kunskaper om hur andra nationer utövar sin taktik, och vad som krävs för att en multinationell styrka på ett säkert sätt skall kunna lösa uppgifter tillsammans.⁵²”*

---

⁴⁷ Command Post Exercise

⁴⁸ Joint Warfare Center

⁴⁹ HKV 2010-09-29, 01 800:63767 Order för svenskt deltagande i övningen STEADFAST JUNO 2010, punkt 1b.

⁵⁰ HKV FM ÅR, 2011-02-01. Ref: övlt E Baad-Heimer

⁵¹ F 17 ”Redovisning efter genomförd övning TTP 2010” 2010-08-19, 19 600:50816. Ref: M Olsson.

⁵² LSS ”5_05 Övningsrapport VOL 10”. Ref: Övlt P. Dahlbom, Mj I von Knorring.

Inte genomförd internationell övningsverksamhet

Övningar som listats nedan utgick ur 2010 års övningsplan.

- **BAPEX 10**
  - Förbättra interoperabilitet mellan länder inom EU. Praktisera och validera koncept. Deployeringsövning.
- **BOLD AVENGER 10**
  - Nato/PfP-övning. Luftstridskrafter.
- **EUGINIE DIEUZE 10**
  - Fransk övning med deltagande av svensk jägarpluton. Fredsfrämjande krishanteringsinsats.
- **JOINT WARRIOR 1 10**
  - Brittisk LIVEX. Kvalificerad övning med fokus på taktiskt uppträdande och stridsteknik. Utveckla och öka förmågan i samverkan med armé-, marina- och luftstridskrafter.
- **JOINT WARRIOR 2 10**
  - Brittisk LIVEX. Kvalificerad övning med fokus på taktiskt uppträdande och stridsteknik. Utveckla och öka förmågan i samverkan med armé-, marina- och luftstridskrafter.
- **LEJON SINGA 10**
  - Stabsövning med Singapore. Utbyte av erfarenheter inom sjöminröjning.
- **NORTHERN CHALLENGE 10**
  - Årligt återkommande EOD- och IEDD-övning på Island.
- **SENEX 10**
  - Nordisk sensorövning där interoperabilitet och Nato metoder för indirekt eld övas.
- **STEADFAST JOIST 10**
  - Nato/PfP övning. Utveckla förmåga till att ingå i samt planera och genomföra internationella operationer.
- **STEADFAST MOVE 1 10**
  - Nato/PfP övning. Öva och validera transportledning.
- **STEADFAST PINNACLE 10**
  - Nato/PfP-övning. Övning av chefer på operativ och militärstrategisk nivå.

2011-02-18

Underbilaga 3.1 till

23 386:52687

Sida 18 (18)

- ***STEADFAST PYRAMID 10***

- Nato/PfP-övning. Övning av chefer på operativ och militärstrategisk nivå.

FÖRSVARSMAKTEN

---

107 85 Stockholm. Telefon: 08-788 75 00. Fax: 08-788 77 78
www.forsvarsmakten.se